

Zelena luč višjim taksam in projektom

Tomaz Modic

Vlada bo v kratkem obravnavala program dela in finančni načrt Apeka za leto 2013. Operaterjem se obeta plačilo višjih taks, regulator pa bo sredstva porabil tudi za projekte, katerih pomembnost je vprašljiva.

Manj kot tri mesece pred koncem leta in kar dvanajst mesecev po oblikovanju prvega predloga bo vlada obravnavala program dela in finančni načrt Agencije za pošto in elektronske komunikacije (Apek) za leto 2013.

Čeprav je svet za elektronske komunikacije (SEK), ki že vrsto let nadzoruje delo Apeka, nanj prvič izdal negativno mnenje, je ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport v precejšnji meri sledilo željam Apeka pod vodstvom **Franca Dolenca**. Če bo vlada dokument potrdila, bodo operaterji plačevali precej višje takse, na drugi strani pa bo agencija smela izpeljati projekte, katerih pomembnost je vprašljiva in omogoča visoke zaslužke zunanjim izvajalcem.

Očitno so se na ministrstvu zadovoljili s popravki finančnega načrta, ki jih je Apek dejansko predvidel že januarja letos. Po ostrem odzivu operaterjev, ki bi prej pričakovali znižanje tarif, ter dveh sveta o upravičenosti nekaterih projektov in njihovi premajhni obrazložitvi je namreč Dolenc že takrat nekoliko oklestil višino letošnjih pristojbin. Operaterjem je prihranil dobrih 600.000 evrov, vendar ob enem obdržal po nekaj sto tisoč evrov vredne projekte. Nekatere je premaknil v leti 2014 in 2015, pri drugih pa enostavno znižal predvidene stroške. Do zadnjega popravka je prišlo septembra, ko je agencija znižala načrtovane stroške dela za 250.000 evrov in za 150.000 evrov pri izobraževanju.

Kljub »varčevanju« bodo operaterji za letna nadomestila in uporabo številkega prostora, za kar so do zdaj plačevali od 1,8 do 1,9 milijona evrov, letos nakazali okrog 380.000 evrov več. Sprva je bilo predvideno skoraj milijonsko zvišanje in temu primeren dvig tarif. Nekateri operaterji, predvsem alternativni, kljub temu opozarjajo, da bodo po novem plačevali precej več kot doslej, v povprečju kar 500 odstotkov. Dodatne stroške jim namreč povzročata nedavna sprememba zakonodaje. Ta na novo določa kategorizacijo prihodkov in temu primerno dviguje licenčnino na podlagi obvestil. Za Akton, ki je eden vodilnih operaterjev v jadranski regiji na področju posredovanja mednarodnih klicev in podatkovnih vodov, bo to letos pomenilo zvišanje stroškov za 12.400 na okoli 85.000 evrov. »V telekomunikacijah je v zadnjih letih zaznati močan pritisk na cene in posledično padec marž, zato bi bilo smiselno zniževati tudi stroške, konkretno dajatve, tako kot je v primeru poštnih storitev. V primeru Aktona bodo nov način in dodatna nadomestila pobrali kar 15 odstotkov celoletnega dobička oziroma znaten delež predvidenih investicij v letu 2013. Ocenjujemo, da je takšen način podražitve (v primeru Aktona kar 680 odstotkov) značilen bolj za nerazvite države ne pa za države članice EU,« so se odzvali v Aktonu.

Franc Dolenc, direktor Apeka

Fotografija: Tomaž Zajelšnik/dokumentacija Dnevnika

Ker bodo proračun agencije letos polnili tudi prihodki od medijev in železnic, bo ta rekorden. Po načelu denarnega toka bo namreč Apek ustvaril več kot sedem milijonov evrov prihodkov, kar je 30 odstotkov več kot v lanskem letu. Od tega bi slabo polovico porabili za plače in prispevke zaposlenih, dobri trije milijoni evrov pa bi šli za pisarniški material, storitve, službena potovanja in druge operativne odhodke.

»Usklajevanje /.../ poteka že od novembra 2012. Naša ocena je, da je peta različica, ki pretežno upošteva predloge ministrstva, primerna za medresorsko obravnavo in nadaljnje postopke potrditve v vladi,« so navedli na ministrstvu, ki ga vodi **Jernej Pikalo**. Čeprav se zavedajo, da lahko predvideno zvišanje proračuna glede na trenutne težke razmere povzroči nasprotovanja operaterjev in širše javnosti, po drugi strani opozarjajo, da bi v nasprotnem primeru lahko prišlo do »pomembnega zastoja Slovenije na področju elektronskih komunikacij, možen pa je tudi administrativni odziv evropske komisije.« x

Kdo bo nadzoroval Apek in imenoval direktorja?

Direktor Apeka bi moral za letošnji program dela in finančni načrt pridobiti tudi pozitivno mnenje novega sveta agencije, ki po lani spremenjeni zakonodaji opravlja nekakšno vlogo nadzornega sveta, vendar se je zapletlo pri imenovanju njegovih članov. Čeprav bi se moralo to po zakonu zgoditi do sredine julija, njihovo iskanje še vedno poteka. Na prvi razpis, ki je bil objavljen 28. junija, se je namreč prijavilo premalo kandidatov. »Na ponovljeni javni poziv se je prijavilo devet kandidatov. Ker postopek še ni končan, za zdaj ni mogoče govoriti o konkretnih imenih. Predvidoma bo vlada o imenovanju odločala še ta mesec,« so nam povedali na ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport. Neuradno naj bi se na razpis prijavili tudi določeni kandidati, pri katerih bi zaradi njihove pripadnosti vplivnim interesnim skupinam in podjetjem na trgu lahko obstajal velik konflikt interesa.